

แผนการจัดการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

โดย

นางสาวอนุสร พุทธา
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนเมืองรัตวิทยาคม อำเภอหล่มเก่า จังหวัด

เพชรบูรณ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางวิภาวดี กั้นทะกะ)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎา บัวพันธ์)
หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของรองผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เดชะรัตนางกูร)
รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ญ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความนำ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าทางวรรณคดี และ ภูมิปัญญา ทางภาษา ของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความมั่งคั่งในชีวิต

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและเชื่อภูมิด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้นยังมีวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความมั่งคั่งของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

มุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการสื่อสารทั้งด้านการอ่าน การฟัง ดู พูดและเขียน มีความคิดสร้างสรรค์ รักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ตระหนักในวัฒนธรรม การใช้ภาษาไทยและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษา สามารถนำทักษะทางภาษามาพัฒนาตนเองและประยุกต์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามสถานการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวไปในสากลบนพื้นฐานความเป็นไทยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทยให้มีมาตรฐานการศึกษาชาติ
๒. พัฒนาระบบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ
๓. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดตลอดจนการใช้ภาษาให้มี

ประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

๕. ปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย ในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม

๓. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม (กระทรวง ศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๕)

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

คุณลักษณะผู้เรียน : ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

๑. เป็นเลิศวิชาการ
๒. สื่อสารอย่างน้อยได้ ๒ ภาษา
๓. ล้ำหน้าทางความคิด
๕. ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์

๖. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

คุณภาพผู้เรียนมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นเลิศวิชาการ

๑.๑ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ

๑.๒ นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

๑.๓ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง

๑.๔ นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถาบันศึกษาระดับต่างๆ ในนานาชาติได้

๒. สื่อสารอย่างน้อยได้ ๒ ภาษา

๒.๑ นักเรียนใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในการสื่อสารได้ดี

๒.๒ นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ

๓. ล้ำหน้าทางความคิด

๓.๑ นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์ ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ

๓.๒ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

๓.๓ นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ค่านิยมและความเชื่อของตนเองและของผู้อื่น

๔. ผลงานอย่างสร้างสรรค์

๔.๑ นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ

๔.๒ นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์ สัญรูป) รู้จักตีความ สร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น

๔.๓ นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

๔.๔ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานในระดับนานาชาติ

๕. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

๕.๑ นักเรียนมีความตระหนักรู้ในภาวะการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อน

๕.๒ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของนานาชาติ

๕.๓ นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

๕.๔ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอุดมการณ์ประชาธิปไตยสังคมไทย และสังคมโลก

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

การบูรณาการของหลักสูตร

๑. โรงเรียนมาตรฐานสากล
๒. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. งานสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

- เรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมโดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิตและรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- ต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต
- ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

- เรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมโดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิตและรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

- ต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

- ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี

โครงการสอน

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ๓ รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐

.....

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ๓

รหัสวิชา ท๓๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วย
กิต

ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด การวิเคราะห์และการประเมินค่าวรรณคดีและวรรณกรรมโดยฝึกทักษะเกี่ยวกับการอ่านออกเสียง ตีความ แปลความ และขยายความ คาดคะเนเหตุการณ์ เรื่องที่อ่าน วิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ฝึกทักษะการเขียนบรรยาย เขียนพรรณนา เขียนเรียงความ เขียนรายงานเชิงวิชาการ ประเมินคุณค่างานเขียนในด้านต่างๆ ฝึกทักษะการพูดสรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู การพูดโน้มน้าวใจ ประเมินเรื่องที่ฟังที่ดูและศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทย พลังของภาษา ธรรมชาติของภาษา แต่งบทร้อยกรอง ประเภทร้อยและฉันท

วิเคราะห์วิถีไทย ประเมินค่า ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม ท่องจำอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการเขียน เขียนสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดูและการพูด สามารถเลือกฟัง ดู และพูดแสดงความรู้ความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติ ภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติและมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในด้านการเขียน การฟัง การดูและการพูด

รหัสตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ม.๔-๖/๑	ม.๔-๖/๒	ม.๔-๖/๓	ม.๔-๖/๔	ม.๔-๖/๕	
ท ๒.๑	ม.๔-๖/๒	ม.๔-๖/๔	ม.๔-๖/๕	ม.๔-๖/๖	ม.๔-๖/๗	ม.๔-๖/๘
ท ๓.๑	ม.๔-๖/๔	ม.๔-๖/๕	ม.๔-๖/๖			
ท. ๔.๑	ม.๔-๖/๑	ม.๔-๖/๒	ม.๔-๖/๔	ม.๔-๖/๕	ม.๔-๖/๖	
ท. ๕.๑	ม.๔-๖/๑	ม.๔-๖/๒	ม.๔-๖/๓	ม.๔-๖/๔	ม.๔-๖/๕	ม.๔-๖/๖

รวม ๒๕ ตัวชี้วัด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. การทำใบงาน/แบบฝึกหัด/ใบกิจกรรม
๒. การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้าและโครงการ
๓. การวิเคราะห์วิจารณ์
๔. การทำโครงการ
๕. การจัดนิทรรศการ
๖. การเขียนแผนผังความคิด

๗. การจัดทำแฟ้มสะสมงาน

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
๒. ใบความรู้แผนการประเมินผลการเรียน
๓. พาวเวอร์พอยต์สรุปความรู้

อัตราส่วนคะแนน

๑. คะแนนประเมินผลกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้	๕๐	คะแนน
๒. คะแนนประเมินผลกลางภาค	๒๐	คะแนน
๓. คะแนนประเมินผลปลายภาค	๓๐	คะแนน

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินก่อนเรียน
 - ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้
๒. การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๓. การประเมิน/ภาระงาน (รวบยอด)

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

หน่วยการเรียนรู้

รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ๓

รหัสวิชา ท๓๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา	น้ำหนัก คะแนน
๑	วัฒนธรรมภาษาของ มนุษย์	ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๑ ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๓ ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๕	๑. วัฒนธรรมในสังคมมนุษย์ ๒. ที่มาของวัฒนธรรม ๓. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ๔. ภาษามาตรฐาน ๕. ภาษาไทยใช้สัมผัสคล้องจอง ๖. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ภาษา กับ วัฒนธรรม ๗. ใช้ภาษาสืบทอดวัฒนธรรม ๘. ตระหนักถึงความสำคัญของ ภาษาที่ใช้ในการสืบทอด วัฒนธรรม ๙. ภาษากับการสืบทอดวัฒนธรรม ๑๐. ภาษาถิ่นกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	๕	๔
๒	ส่วนประกอบของ ภาษา	ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๑	๑. พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ๒. เสียงหนักเสียงเบา ๓. คำกับบริบท ๔. ประโยค	๔	๕
๓	คำและสำนวน	ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๒ ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๖	๑. คำ ๒. การใช้คำ ๓. สำนวน ๔. การใช้สำนวน	๖	๕
๔	การร้อยเรียงประโยค	ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๒ ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๗	๑. ส่วนประกอบของประโยค ๒. ลำดับคำในประโยค ๓. ความยาวของประโยค ๔. การแสดงเจตนาของผู้ส่งสารใน ประโยค ๕. การร้อยเรียงประโยค	๒	๔
๕	หลักการแต่งคำ ประพันธ์ประเภทร้อย	ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๔	๑. ร่ายสุภาพ ๒. บทร้อยกรอง ๓. ร่ายยาว	๓	๔

๖	ภาษาพัฒนาความคิด	ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๒ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๒	๑. ภาษากับความคิด ๒. ทิศทางการคิด ๓. ประเภทของการคิด ๔. การแสดงเหตุผลโดยใช้ภาษา ๕. ปัจจัยที่ส่งเสริมการคิด ๖. อุปสรรคในการคิด ๗. ภาษากับความคิด ๘. ทิศทางการคิด ๙. ประเภทของการคิด ๑๐. การแสดงเหตุผลโดยใช้ภาษา ๑๑. ปัจจัยที่ส่งเสริมการคิด ๑๒. อุปสรรคในการคิด	๓	๕
๗	คุณธรรมและมารยาทในการสื่อสาร	ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๑ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖	๑. การสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ๒. การสื่อสารในครอบครัว โรงเรียน และสังคมภายนอก	๔	๒
๘	ชาญฉลาดถามตอบรอบคอบคิด	ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๖ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖	๑. วัตถุประสงค์ของการถาม ๒. การถามให้เกิดประสิทธิภาพ ๓. การตอบคำถามให้มีประสิทธิภาพ ๔. ข้อควรคำนึงในการตอบคำถาม ๕. การถามถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ๖. การตอบคำถามได้ตามวัตถุประสงค์	๕	๒
๙	วิจรรณญาณในการฟังและการอ่าน	ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๒ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๒ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๔ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๘ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๑	๑. ความหมายของวิจรรณญาณ ๒. การอ่านอย่างมีวิจรรณญาณ ๓. ประเภทของสารที่อ่าน ๔. ขั้นตอนการคิดอย่างมีวิจรรณญาณ ๕. การฟังอย่างมีวิจรรณญาณ ๖. ประเภทของสารที่ฟัง	๑	๕

		ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๓ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๔ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖	๗. ประเภทของสารที่ฟังและอ่าน ๘. กระบวนการฟังและการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ		
๑๐	การพูดต่อที่ประชุมชน	ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖	๑. ความหมายของการพูด ๒. ความแตกต่างระหว่างการพูดธรรมดาและการพูดต่อที่ประชุมชน ๓. ประเภทของการพูดต่อที่ประชุมชน ๔. จุดมุ่งหมายในการพูดต่อที่ประชุมชน ๕. อธิบายกลวิธีการเตรียมตัวก่อนการพูด ๖. อธิบายเคล็ดลับการพูดเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ๗. เตรียมตัวก่อนพูดอย่างถูกวิธี ๘. เห็นความสำคัญของการส่งสารด้วยการพูดที่ประสบผลสำเร็จ ๙. การพูดที่เหมาะสมในการส่งสาร ๑๐. เนื้อหาที่มีความครบถ้วนและถูกต้อง ๑๑. การฟังที่เหมาะสมในการรับสาร ๑๒. การประเมินการพูดต่อที่ประชุมชน	๓	๕
๑๑	การสื่อสารในการประชุม	ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖	๑. ความหมายของการประชุม ๒. คำศัพท์ที่ใช้ในการประชุม ๓. การสื่อสารในการประชุม ๔. ระดับภาษาที่ใช้ในการประชุม	๔	๕
๑๒	การเขียนรายงานเชิงวิชาการ	ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๗ ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙	๑. การจัดบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ	๑	๕

		ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๓ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๔ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๕ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๖ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๗ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๘	๒. การอ้างอิงแหล่งที่มาของ การจดบันทึก ๓. ส่วนประกอบของรายงาน เชิงวิชาการ ๔. การวางแผนการทำรายงาน เชิงวิชาการ ๕. ขั้นตอนการเขียนรายงานเชิง วิชาการ ๖. การเขียนรายงานเชิง วิชาการ		
๑๓	การเขียนสื่อสารเชิงกิจ ธุระ	ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๑ ท ๒.๑ ม. ๔-๖/๘	๑. ความหมายของการเขียนสื่อสาร เชิงกิจธุระ ๒. ประเภทของแบบรายการ ๓. คุณสมบัติพื้นฐานของผู้กรอก แบบรายการ ๔. ความหมายของประกาศ ๕. ประเภทของประกาศ ๖. ลักษณะของประกาศอย่างเป็นทางการ	๑	๕
รวมคะแนนระหว่างภาค				๓๘	๕๐
สอบกลางภาค				๑	๒๐
สอบปลายภาค				๑	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๔๐	๑๐๐

โครงการสอน

รายวิชา ภาษาไทย ๓

รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จำนวน ๔๐ คาบ

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
๑ - ๕	วัฒนธรรมภาษาของมนุษย์	๑. วัฒนธรรมในสังคมมนุษย์ ๒. ที่มาของวัฒนธรรม ๓. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ๔. ภาษามาตรฐาน ๕. ภาษาไทยใช้สัมผัสคล้องจอง ๖. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ภาษากับวัฒนธรรม ๗. ใช้ภาษาสืบทอดวัฒนธรรม ๘. ตระหนักถึงความสำคัญของ ภาษาที่ใช้ในการสืบทอด วัฒนธรรม ๙. ภาษากับการสืบทอดวัฒนธรรม ๑๐. ภาษาถิ่นกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	๕
๖ - ๙	ส่วนประกอบของภาษา	๑. พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ๒. เสียงหนักเสียงเบา ๓. คำกับบริบท ๔. ประโยค	๔
๑๐ - ๑๕	คำและสำนวน	๑. คำ ๒. การใช้คำ ๓. สำนวน ๔. การใช้สำนวน	๖
๑๖ - ๑๗	การร้อยเรียงประโยค	๑. ส่วนประกอบของประโยค ๒. ลำดับคำในประโยค ๓. ความยาวของประโยค ๔. การแสดงเจตนาของผู้ส่งสารในประโยค ๕. การร้อยเรียงประโยค	๒

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
๑๘ - ๒๐	หลักการแต่งคำประพันธ์ประเภท	๑. ร่ายสุภาพ ๒. บทร้อยกรอง ๓. ร่ายยาว	๓
๒๑ - ๒๓	ภาษาพัฒนาความคิด	๑. ภาษากับความคิด ๒. ทิศทางการคิด ๓. ประเภทของการคิด ๔. การแสดงเหตุผลโดยใช้ ภาษา ๕. ปัจจัยที่ส่งเสริมการคิด ๖. อุปสรรคในการคิด ๗. ภาษากับความคิด ๘. ทิศทางการคิด ๙. ประเภทของการคิด ๑๐. การแสดงเหตุผลโดยใช้ภาษา ๑๑. ปัจจัยที่ส่งเสริมการคิด ๑๒. อุปสรรคในการคิด	๓
๒๔ - ๒๗	คุณธรรมและมารยาทในการสื่อสาร	๑. การสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ๒. การสื่อสารในครอบครัว โรงเรียน และสังคมภายนอก	๔
๒๘	ชาญฉลาดถามตอบรอบคอบคิด	๑. วัตถุประสงค์ของการถาม ๒. การถามให้เกิดประสิทธิภาพ ๓. การตอบคำถามให้มีประสิทธิภาพ ๔. ข้อควรคำนึงในการตอบคำถาม ๕. การถามถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ๖. การตอบคำถามได้ตามวัตถุประสงค์	๑
๒๙ - ๓๑	วิจารณ์ญาณในการฟังและการอ่าน	๑. ความหมายของวิจารณ์ญาณ ๒. การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ๓. ประเภทของสารที่อ่าน ๔. ขั้นตอนการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ ๕. การฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ ๖. ประเภทของสารที่ฟัง ๗. ประเภทของสารที่ฟังและอ่าน	๓

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
		๘. กระบวนการฟังและการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ	
๓๒ – ๓๕	การพูดต่อที่ประชุมชน	๑. ความหมายของการพูด ๒. ความแตกต่างระหว่างการ พุดธรรมดา และการพูดต่อที่ประชุมชน ๓. ประเภทของการพูดต่อที่ประชุมชน ๔. จุดมุ่งหมายในการพูดต่อที่ประชุมชน ๕. อธิบายกลวิธีการเตรียมตัวก่อนการพูด ๖. อธิบายเคล็ดลับการพูด เพื่อให้ประสบ ความสำเร็จ ๗. เตรียมตัวก่อนพูดอย่างถูกวิธี ๘. เห็นความสำคัญของการส่ง สารด้วยการ พูดที่ประสบผลสำเร็จ ๙. การพูดที่เหมาะสมในการส่งสาร ๑๐. เนื้อหาที่มีความครบถ้วน และถูกต้อง ๑๑. การฟังที่เหมาะสมในการรับสาร ๑๒. การประเมินการพูดต่อที่ประชุมชน	๔
๓๖	การสื่อสารในการประชุม	๑. ความหมายของการพูด ๒. ความแตกต่างระหว่างการ พุดธรรมดา และการพูดต่อที่ ประชุมชน ๓. ประเภทของการพูดต่อที่ประชุมชน ๔. จุดมุ่งหมายในการพูดต่อที่ประชุมชน ๕. อธิบายกลวิธีการเตรียมตัวก่อนการพูด ๖. อธิบายเคล็ดลับการพูด เพื่อให้ประสบ ความสำเร็จ ๗. เตรียมตัวก่อนพูดอย่างถูกวิธี ๘. เห็นความสำคัญของการส่งสารด้วยการ พูดที่ประสบผลสำเร็จ ๙. การพูดที่เหมาะสมในการส่งสาร ๑๐. เนื้อหาที่มีความครบถ้วน และถูกต้อง ๑๑. การฟังที่เหมาะสมในการรับสาร ๑๒. การประเมินการพูดต่อที่ประชุมชน	๑

๓๗	การเขียนรายงานเชิงวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ ๒. การอ้างอิงแหล่งที่มาของ การจัดบันทึก ๓. ส่วนประกอบของรายงานเชิงวิชาการ ๔. การวางแผนการทำรายงานเชิงวิชาการ ๕. ขั้นตอนการเขียนรายงานเชิงวิชาการ ๖. การเขียนรายงานเชิงวิชาการ 	๑
๓๘- ๔๐	การเขียนสื่อสารเชิงกิจธุระ	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ ๒. การอ้างอิงแหล่งที่มาของ การจัดบันทึก ๓. ส่วนประกอบของรายงานเชิงวิชาการ ๔. การวางแผนการทำรายงาน เชิงวิชาการ ๕. ขั้นตอนการเขียนรายงานเชิงวิชาการ ๖. การเขียนรายงานเชิงวิชาการ 	๒
รวม			๓๘
วัดผลประเมินผล			๒
รวมทั้งสิ้น			๔๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ คุณธรรมและมารยาทในการสื่อสาร

เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร

รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

- มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
- มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน
- ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๕ พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม
- ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มารยาทเป็นกิจิรยาจากที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ ทั้งการแสดงออกด้วยวจนภาษาและอวัจนภาษา ซึ่งแสดงออกแตกต่างกันตามการอบรม วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือบริบททางสังคม มารยาทในการสื่อสารเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องอบรมปลูกฝังให้เกิดแก่บุคคลในสังคม เพื่อให้สังคมเจริญก้าวหน้า

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

มารยาทในการสื่อสาร

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
 - ทักษะการอ่าน
 - ทักษะการเขียน
 - ทักษะการฟัง การดู และการพูด
๒. ความสามารถในการคิด
 - การให้เหตุผล
 - การวิเคราะห์
 - การสรุปความรู้
 - การประเมินค่า

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

นักเรียนคิดว่าการมีมารยาทดีจะทำให้คนเมตตาอยากคบหาด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าการมีมารยาทดีจะทำให้คนเมตตาอยากคบหาด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการมีมารยาทในสังคม ซึ่งต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมและถูกกาลเทศะ

จะทำให้มีผู้เมตตาอยากคบหาด้วย

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

๔. นักเรียนศึกษาพาวเวอร์พอยด์ความรู้เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร แล้วร่วมกันสรุปความเข้าใจ
๕. ครูอธิบายความหมายของมารยาท
๖. ครูตั้งคำถามว่า “มารยาทที่ดีควรการปฏิบัติอย่างไร”
๗. นักเรียนยกตัวอย่างการมีมารยาทดีทางสังคมที่เคยประพฤติปฏิบัติ เช่น การใช้โทรศัพท์
๘. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้
 - มารยาทเป็นกิจวัตรที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ ทั้งการแสดงออกวจนภาษาและอวัจนภาษาซึ่งแสดงออกแตกต่างกันตามการอบรม วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือบริบททางสังคมมารยาทในการสื่อสารเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องอบรมปลูกฝังให้เกิดแก่บุคคลในสังคมเพื่อให้สังคมเจริญก้าวหน้า

การวัดผลและประเมินผล

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ๓) ตรวจใบงาน

๒. เครื่องมือ

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. เกณฑ์การประเมิน

- ๑) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน
- ๒) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน ๙-๑๐ ระดับ ดีมาก
คะแนน ๗-๘ ระดับ ดี
คะแนน ๕-๖ ระดับ พอใช้
คะแนน ๐-๔ ระดับ ควรปรับปรุง
- ๓) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน ๙-๑๐ ระดับ ดีมาก
คะแนน ๗-๘ ระดับ ดี
คะแนน ๕-๖ ระดับ พอใช้
คะแนน ๐-๔ ระดับ ควรปรับปรุง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย
- ๒) พาวเวอร์พอยต์นำเสนอความรู้

๒. แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) เว็บไซต์

ใบงาน เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร

๑. ให้นักเรียนบอกมารยาทในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการมีมารยาทดีมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลย ใบงาน เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร

๑. ให้นักเรียนบอกมารยาทในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

(ตัวอย่างคำตอบ)

- การกล่าวขอบคุณเมื่อรับของขวัญจากผู้ใหญ่
- การพูดจาไพเราะลงท้ายครับ/ค่ะ
- มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส
- ก้มตัวเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่
- พูดหรือแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ

๒. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการมีมารยาทดีมีประโยชน์อย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ)

การมีมารยาทดีจะทำให้มีคนที่รักคนเมตตา ผู้คนส่วนใหญ่ย่อมรักและพึงพอใจ อยากคบหาสมาคม และสนทนากับคนที่มีมารยาทดี ทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การดำเนินกิจการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน หรือการทำงาน คนมีมารยาทดีย่อมได้รับความช่วยเหลือประสบความสำเร็จในชีวิต ต่างกับคนที่มารยาทไม่ดีย่อมไม่มีใครอยากคบหาสมาคมด้วย การดำเนินกิจการต่าง ๆ ย่อมล้มเหลว

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics) เรื่อง มารยาทในการสื่อสาร

ระดับคะแนน	๔	๓	๒	๑
เกณฑ์การประเมิน				
การอธิบายมารยาทในการสื่อสาร	อธิบายมารยาทในการสื่อสารได้หลายลักษณะ ยกตัวอย่างแสดงความเข้าใจละเอียด ชัดเจน ตรงประเด็น มีการยกตัวอย่างประกอบ อย่างละเอียดทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น	อธิบายมารยาทในการสื่อสาร ได้หลายลักษณะ ยกตัวอย่างแสดงความเข้าใจละเอียด ชัดเจน ตรงประเด็น มีการยกตัวอย่างประกอบ บางประเด็น	อธิบายมารยาทในการสื่อสาร ได้หลายลักษณะ อธิบายสั้น ๆ ไม่ได้ ยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายมารยาทในการสื่อสาร ได้ บางลักษณะ อธิบายสั้น ๆ ไม่ได้ ยกตัวอย่างประกอบ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความมีวินัย				ความมีน้ำใจเอื้อเพื่อเสียสละ				การรับฟังความคิดเห็น				การแสดงความคิดเห็น				การตรงต่อเวลา				รวม ๒๐ คะแนน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นางสาวอนุสร พุทธา)
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบาย ความหมายของเพลงชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	๑.๓ ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในโรงเรียน				
	๑.๔ เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความ สามัคคี ประองคอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน				
	๑.๕ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนาตามโอกาส				
	๑.๖ เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	๒.๒ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และครู				
	๒.๓ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ ถูกต้อง				
๓. มีวินัย รับผิดชอบ	๓.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบต่อการทำงาน				
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	๕.๒ ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแล อย่างดี				
	๕.๓ ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	๕.๔ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อ ผู้อื่นกระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
	๕.๕ วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐาน ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	๕.๖ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างรอบคอบ				
	๖.๔ ทุ่มเท ทำงาน อดทน ไม่ท้อต่อปัญหาและอุปสรรค				
	๖.๕ พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๖ ซินชมผลงานความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	๘.๒ อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	๘.๓ รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	๘.๔ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวอนุศร พุทธธา)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
๑๐๔ - ๑๒๔	ดีมาก
๑๘๓ - ๑๐๓	ดี
๖๒ - ๘๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๖๒	ปรับปรุง

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางสาวอนุสร พุทธา)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ